

NAVOIY VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

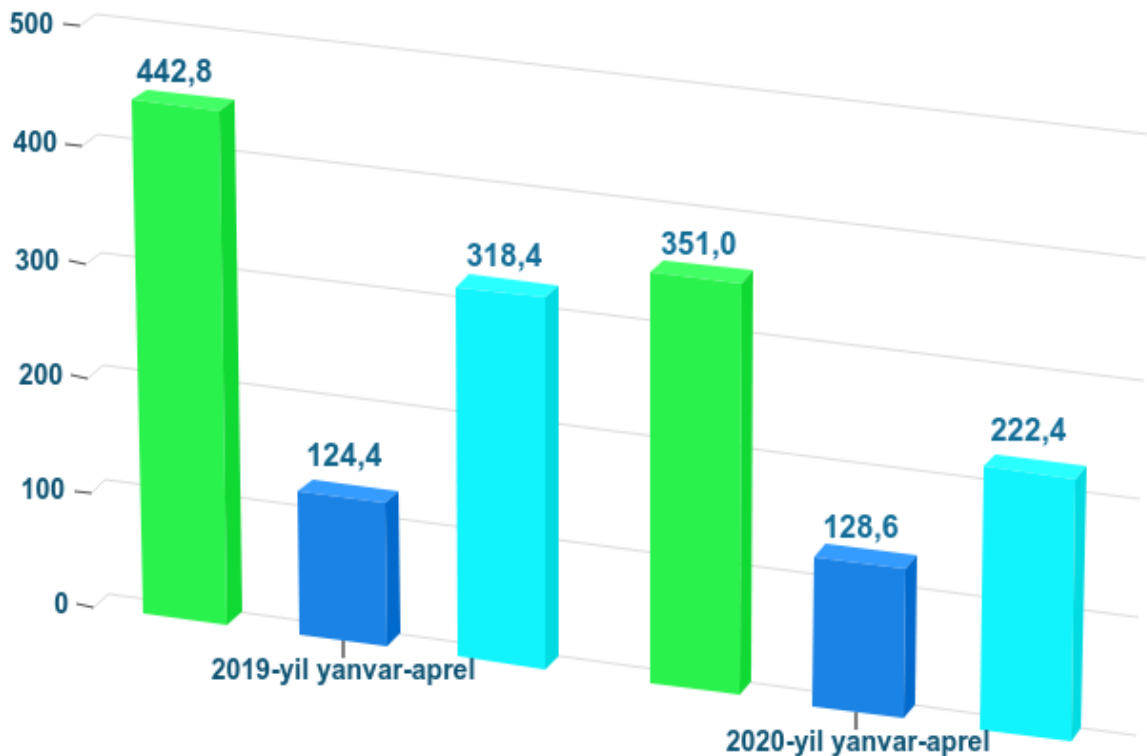
(2020- yil yanvar-aprel*)

Mamlakatimizda olib borilayotgan islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o'sishiga xizmat qilmoqda. Xususan, viloyatning eksport salohiyatini oshirish bo'yicha qarorlar mahalliy kompaniyalarga tashqi bozorlarda ko'proq tajriba oltirishga imkon beradi. Pirovardida ular jahon savdosida raqobatdosh ustunlikka ega bo'ladilar.

Ushbu yo'nalishda amalga oshirilgan islohotlar natijasida 2020- yilning yanvar-aprel oylarida viloyatning tashqi savdo aylanmasi hajmi 351,0 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2019- yilning mos davriga nisbatan 79,3 % ni tashkil etdi. Ushbu ko'rsatkichdan eksport hajmi 128,6 mln. AQSh dollariga (o'tgan yilning mos davriga nisbatan 103,4 %) va import hajmi esa 222,4 mln. AQSh dollariga (o'tgan yilning mos davriga nisbatan 69,9 %) yetdi. Hisobot davrida – 93,8 mln. AQSh dollari qiymatida passiv tashqi savdo aylanmasi qayd etildi.

Navoiy viloyatning tashqi savdo aylanmasi

(mln. AQSh dollari)

* dastlabki ma'lumot

2020- yil yanvar-aprel oylarida hududlar bo'yicha tashqi savdo aylanmasi hajmi

Tuman va shahar nomi	Tashqi savdo aylanmasi hajmi, ming AQSH dollar	2019-yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da
Navoiy viloyati	351 042,7	79,3
Navoiy sh.	208 616,8	75,9
Zarafshon sh.	1 938,9	117,0
<i>tumanlar:</i>		
Karmana	72 873,6	148,9
Konimex	1 147,8	153,3
Qiziltepa	13 845,1	137,4
Navbahor	15 784,2	2,1 b.
Nurota	6 272,4	111,4
Tomdi	216,6	48,8
Uchquduq	878,9	65,9
Xatirchi	3 552,9	31,3
Bo'linmaydigan hajm	25 915,5	-

2020- yil yanvar-aprel oylarida tashqi savdo aylanmasi 351,0 mln. AQSh dollarini 2019-yilning mos davriga nisbatan 79,3 foizni tashkil qilmoqda.

2020- yil yanvar-aprel oylarida tashqi savdo aylanmasi

	Jami mln. AQSH dollar	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan ulushi, %
Tashqi savdo aylanmasi	351,0	79,3	100,0
MDH davlatlari	100,3	65,5	28,6
Boshqa davlatlar	250,7	86,6	71,4

Viloyatimiz 61 dan ortiq mamlakatlar bilan tashqi savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. Tashqi savdo aylanmasining dunyo davlatlari qatoriga nisbatan salmoqli hisslari Fransiyada (17,5), Rossiya Federatsiyasida (15,4 %), Xitoy Xalq Respublikasida (11,8 %), Litvada (9,9 %), Koreya Respublikasida (8,5 %), Kanada (6,6 %), Qozog'istonda (6,1 %), Turkiyada (4,1 %), AQShda (4,0 %) va Qirg'iz Respublikasida (3,8 %) qayd etilgan.

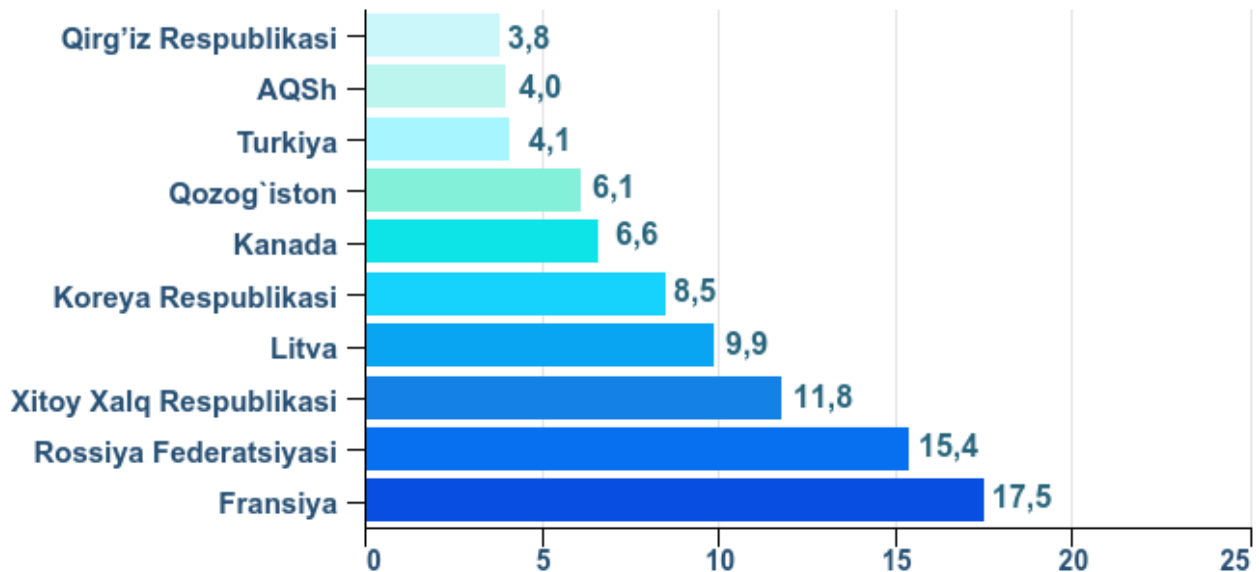
Navoiy viloyati bilan tashqi savdo aylanmasi eng yuqori bo'lgan davlatlar

(2020- yil yanvar-aprel, mln. AQSh dollari,)

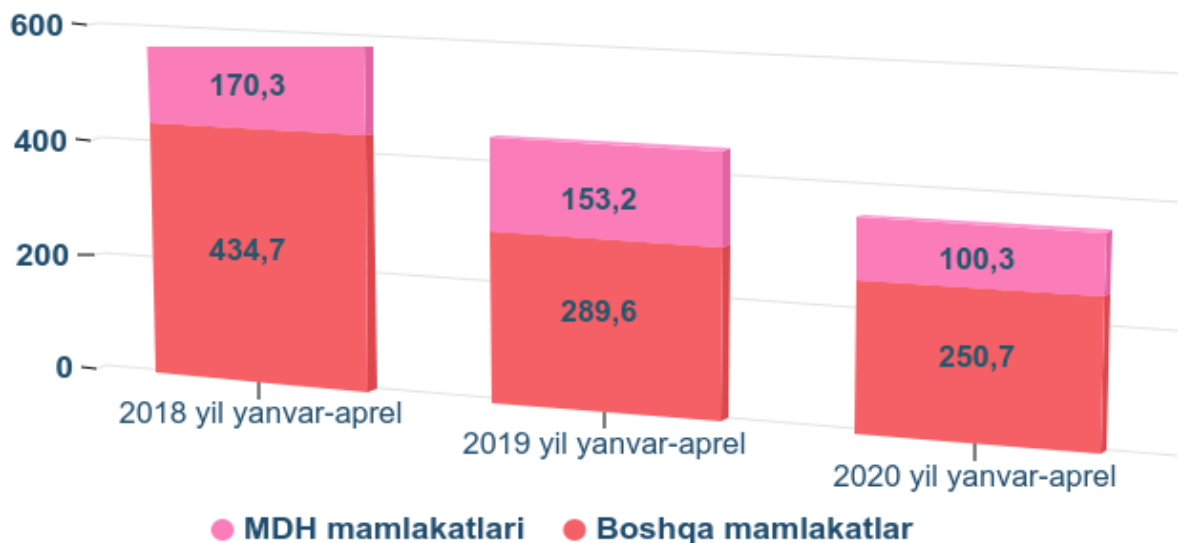
Davlat nomi	TSA	Eksport	Import	Viloyat TSA dagi ulushi, %
Fransiya	61,4	58,3	3,1	17,5
Rossiya Federatsiyasi	54,0	13,2	40,8	15,4
Xitoy Xalq Respublikasi	41,4	2,1	39,3	11,8
Litva	34,8	1,5	33,3	9,9
Koreya Respublikasi	29,7	-	29,7	8,5
Kanada	23,3	23,3	-	6,6
Qozog'iston	21,3	1,6	19,7	6,1
Turkiya	14,5	7,8	6,7	4,1
AQSh	14,1	-	14,1	4,0
Qirg'iz Respublikasi	13,5	13,4	0,1	3,8

2020- yil yanvar-aprel oylari yakunlariga ko'ra MDH mamlakatlari bilan savdo hajmi 100,3 mln. AQSh dollarini tashkil qildi va viloyatning tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 28,6 % ga yetdi.

Jami tashqi savdo hajmida eng katta ulushga ega bo'lgan mamlakatlar, (2020- yil yanvar-aprel, %)

Viloyatning tashqi savdo aylanmasida MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlarning hajmlari dinamikasi (mln. AQSh dollari)

Boshqa xorijiy davlatlarning tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 71,4 % ga yetib (250,7 mln. AQSh dollari) 2019- yilning mos davridagi tashqi savdo aylanmasiga nisbatan 86,6 % ni tashkil qildi.

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo'yicha 20 ta yirik hamkor-davlatlar orasidan uch davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan Fransiya (55,2 mln. AQSh dollari), Kanada (23,3 mln. AQSh dollari), Qirg'iz Respublikasi (13,3 mln. AQSh dollari) va Turkmaniston (3,1 mln. AQSh dollari). Qolgan 16 ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

Navoiy viloyatining ayrim hamkor davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi dinamikasi

(mln. AQSh dollari)

Davlat nomi	2018- yil yanvar-aprel	2019- yil yanvar-aprel	2020- yil yanvar-aprel
Fransiya	76,6	62,7	61,4
eksport	75,2	62,1	58,3
import	1,4	0,6	3,1
saldo	73,8	61,5	55,2
Rossiya Federatsiyasi	66,9	52,8	54,0
eksport	16,9	13,2	13,2
import	50,0	39,6	40,8
saldo	-33,1	-26,4	-27,6
Xitoy Xalq Respublikasi	168,0	96,1	41,4
eksport	24,3	23,5	2,1
import	143,7	72,6	39,3
saldo	-114,9	-49,1	-37,2
Litva	5,8	5,5	34,8
eksport	1,0	1,6	1,5
import	4,8	3,9	33,3
saldo	-3,8	-2,3	-31,8
Koreya Respublikasi	19,5	16,0	29,7
eksport	0,7	-	-
import	18,8	16,0	29,7
saldo	-18,1	-16,0	-29,7
Kanada	0,3	0,1	23,3
eksport	0,2	-	23,3
import	0,1	0,1	-
saldo	0,1	-0,1	23,3

(mln. AQSh dollari)

Davlat nomi	2018- yil yanvar-aprel	2019- yil yanvar-aprel	2020- yil yanvar-aprel
Qozog'iston	10,6	19,9	21,3
eksport	4,6	2,7	1,6
import	6,0	17,2	19,7
saldo	-1,4	-14,5	-18,1
Turkiya	23,1	37,5	14,5
eksport	4,7	4,4	7,8
import	18,4	33,1	6,7
saldo	-13,7	-28,7	1,1
AQSh	27,9	12,5	14,1
eksport	-	-	-
import	27,9	12,5	14,1
saldo	-27,9	-12,5	-14,1
Qirg'iz Respublikasi	0,9	5,1	13,5
eksport	0,3	5,1	13,4
import	0,6	-	0,1
saldo	-0,3	5,1	13,3
Ukraina	5,4	0,8	7,3
eksport	0,6	0,5	0,9
import	4,8	0,3	6,4
saldo	-4,2	0,2	-5,5
Germaniya	32,2	11,9	4,8
eksport	0,5	-	0,1
import	31,7	11,9	4,7
saldo	-31,2	-11,9	-4,6
Turkmaniston	3,8	1,2	3,5
eksport	1,7	1,1	3,3
import	2,1	0,1	0,2
saldo	-0,4	1,0	3,1

(mln. AQSh dollari)

Davlat nomi	2018- yil yanvar-aprel	2019- yil yanvar-aprel	2020- yil yanvar-aprel
Italiya	2,4	3,0	3,3
eksport	-	-	-
import	2,4	3,0	3,3
saldo	-2,4	-3,0	-3,3
Polsha	0,5	0,2	3,2
eksport	-	-	0,2
import	0,5	0,2	3,0
saldo	-0,5	-0,2	-2,8
Finlandiya	-	-	2,7
eksport	-	-	-
import	-	-	2,7
saldo	-	-	-2,7
Yaponiya	24,1	22,5	2,5
eksport	0,1	3,9	0,2
import	24,0	18,6	2,3
saldo	-23,9	-14,7	-2,1
Estoniya	0,5	0,8	1,9
eksport	-	0,1	-
Import	0,5	0,7	1,9
saldo	-0,5	-0,6	-1,9
Chexiya Respublikasi	0,9	1,1	1,8
eksport	-	0,7	0,1
import	0,9	0,4	1,7
saldo	-0,9	0,3	-1,6
Hindiston	3,9	3,1	1,7
eksport	-	-	-
import	3,9	3,1	1,7
saldo	-3,9	-3,1	-1,7

TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI

2020- yil yanvar-aprel oylarida hududlar bo'yicha eksport hajmi

Tuman va shahar nomi	Eksport hajmi ming AQSH dollar	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da
Navoiy viloyati	128 625,2	103,4
Navoiy sh.	93 226,4	103,8
Zarafshon sh.	862,1	3,0 b.
<i>tumanlar:</i>		
Karmana	8 007,8	96,3
Konimex	886,2	139,5
Qiziltepa	10 232,2	183,0
Navbahor	9 908,1	190,1
Nurota	686,1	31,1
Tomdi	206,9	100,7
Uchquduq	726,7	5,7 b.
Xatirchi	2 026,6	34,1
Bo'linmaydigan hajm	1 856,1	-

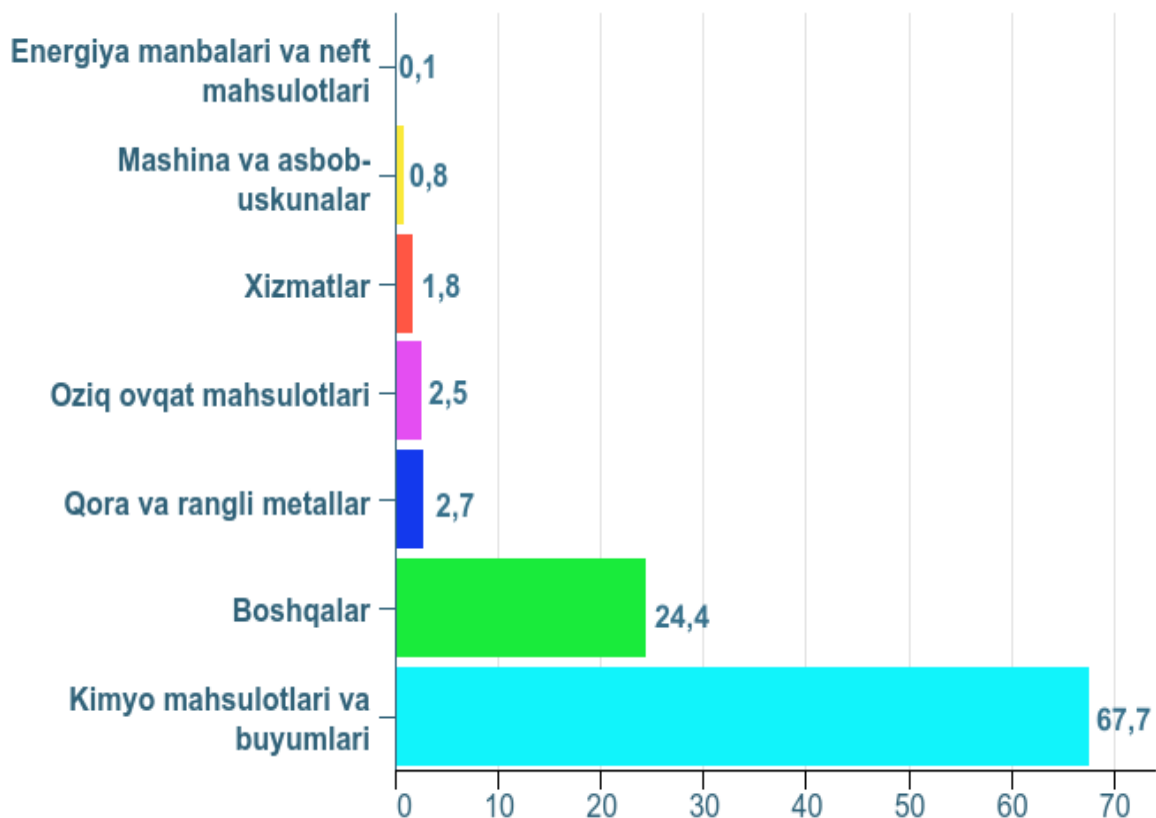
2020- yil yanvar-aprel oylarida eksport 128,6 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2019- yilning mos davriga nisbatan 103,4 foiz kuzatildi.

2020- yil yanvar-aprel oylarida eksport hajmi

	Jami mln. AQSH dollari	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan ulushi, %
Eksport hajmi	128,6	103,4	100,0
MDH davlatlari	32,9	140,6	25,6
Boshqa davlatlar	95,7	94,8	74,4

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o'sishiga ko'maklashadi va bu o'z navbatida ma'lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Jumladan, hisobot davrida tovarlar va xizmatlar eksportida ishtirok etgan davlatlar soni 34 tani tashkil etdi.

Tovar va xizmatlar eksporti tarkibi,
(2020- yil yanvar-aprel, %)

Hisobot davrida tovarlar va xizmatlar eksporti bilan shug'ullanuvchi xo'jalik yurituvchi subyektlarning eksport hajmi 128,6 mln. AQSh dollarini tashkil etdi. 2019- yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 103,4 % ni tashkil etdi. Eksport tarkibida asosan katta ulush kimyo mahsulotlari va buyumlari (67,7 %), boshqa mahsulotlar (24,4 %), qora va rangli metallar (2,7 %) hissasiga tog'ri kelmoqda.

2020- yilning yanvar-aprel oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko'rsatmoqdaki, tovarlar va xizmatlar tarkibida 2019- yilning mos davriga nisbatan sezilarli o'zgarishlar qayd etildi, biroq shuni ta'kidlash joizki, 2019- yilning mos davriga nisbatan, energiya manbalari va neft mahsulotlari hamda mashina va asbob-uskunalarining eksport tarkibida pasayish kuzatildi.

MDH va boshqa xorijiy davlatlar bo'yicha eksport tarkibi (2020- yil yanvar-aprel)

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	ming AQSh doll.	2019- yilning mos davriga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming AQSh doll.	2019- yilning mos davriga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming AQSh doll.	2019- yilning mos davriga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Eksport	128 625,2	103,4	100,0	32 871,6	140,6	100,0	95 753,6	94,8	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari	3 210,7	34,1	2,5	2 573,6	48,3	7,8	637,1	15,6	0,7
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	87 090,0	103,9	67,7	3 585,1	6,2 b.	10,9	83 504,9	100,4	87,2
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	118,0	9,8	0,1	-	-	-	118,0	12,6	0,1
Qora va rangli metallar	3 518,7	104,4	2,7	1 798,0	114,7	5,5	1 720,7	95,5	1,8
Mashina va asbob- uskunalar	1 052,7	22,2	0,8	50,6	-	0,1	1 002,1	21,1	1,0
Xizmatlar	2 292,9	61,8	1,8	481,1	57,9	1,5	1 811,8	63,0	1,9
Boshqalar	31 342,2	177,9	24,4	24 383,2	164,8	74,2	6 959,0	2,5 b.	7,3

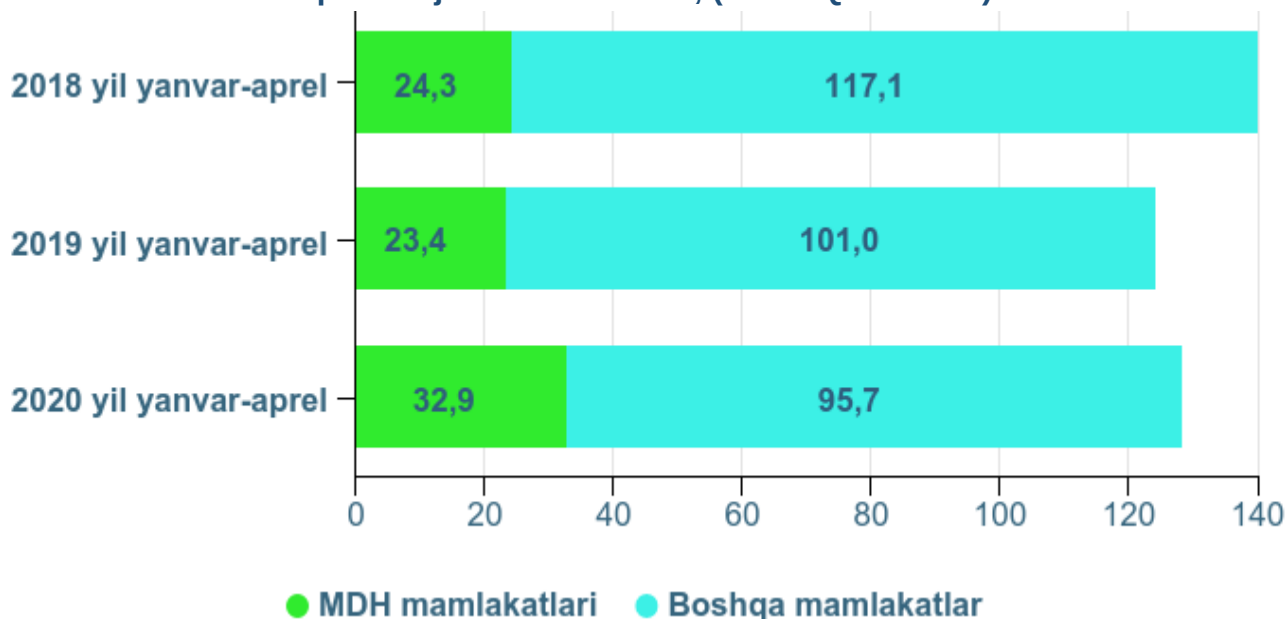
So'nggi uch yil davomida eksport tarkibi dinamikasida diversifikatsiya kuzatildi. Jumladan, boshqa mahsulotlar ulushi 9,9 punktga oshib, 24,4 % ni, mashina va asbob-uskunalar 0,4 punktga oshib, 0,8 % ni tashkil etdi.

Eksport tarkibi dinamikasi, %

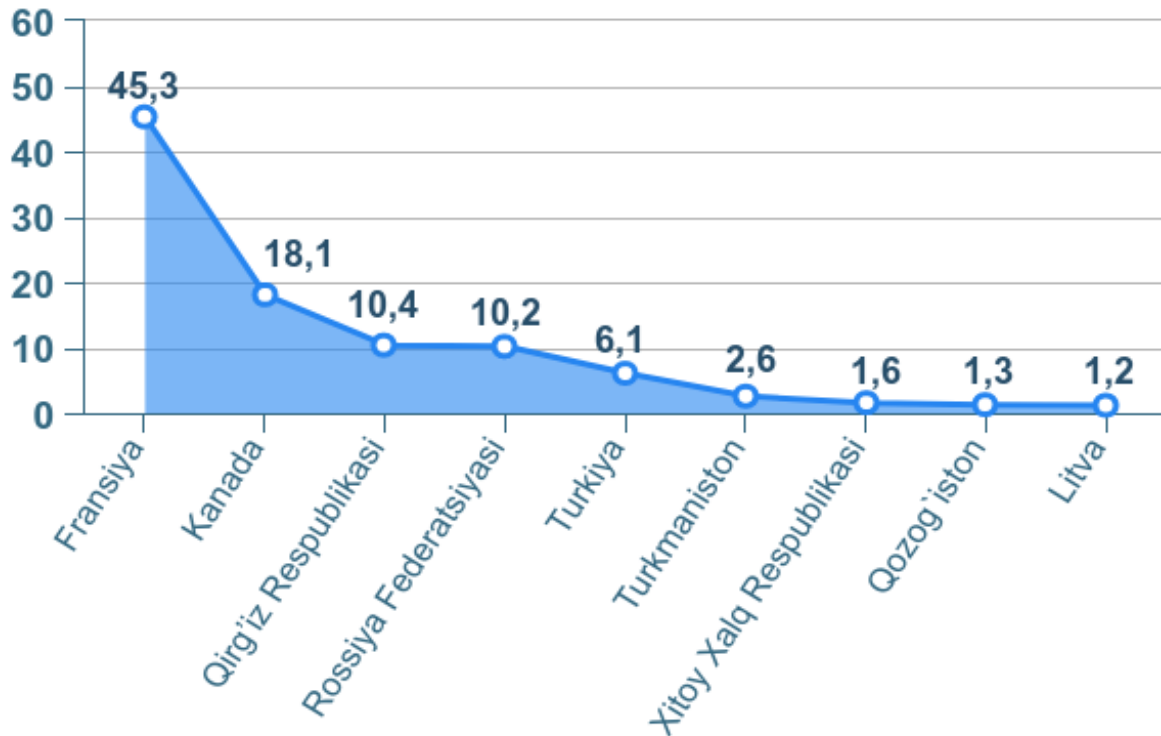
Eksport tarkibi	2018- yil yanvar-aprel	2019- yil yanvar-aprel	2020- yil yanvar-aprel
Jami	100,0	100,0	100,0
Paxta tolasi	1,1	0,4	-
Oziq-ovqat mahsulotlari	8,4	7,6	2,5
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	71,0	67,4	67,7
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	0,04	1,0	0,1
Qora va rangli metallar	2,7	2,7	2,7
Mashina va asbob-uskunalar	0,4	3,8	0,8
Xizmatlar	1,9	3,0	1,8
Boshqalar	14,5	14,1	24,4

So'nggi yilda MDH mamlakatlariga eksport hajmi oshdi, ularning umumiy eksport hajmidagi ulushi 2019- yil yanvar-aprel oylarida 18,8 % bo'lsa, 2020- yil yanvar-aprel oylarida esa MDH mamlakatlarning umumiy eksportdagi ulushi 25,6 % ni tashkil etdi.

MDH va boshqa davlatlarga tovar va xizmatlar eksporti hajmlari dinamikasi, (mln. AQSh dollar)

Viloyat eksportida asosiy hamkor davlatlarning ulushi, % (2020- yil yanvar-aprel)

2020- yil yanvar-aprel oylarida viloyatning eksport aylanmasida eng katta ulushga ega bo'lgan mamlakatlar (mln. AQSH dollar)

Davlat nomi	Eksport aylanmasi	Eksport aylanmasidagi ulushi, %
Fransiya	58,3	45,3
Kanada	23,3	18,1
Qirg'iz Respublikasi	13,4	10,4
Rossiya Federatsiyasi	13,2	10,2
Turkiya	7,8	6,1
Turkmaniston	3,3	2,6
Xitoy Xalq Respublikasi	2,1	1,6
Qozog'iston	1,7	1,3
Litva	1,5	1,2

Tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Fransiya (eksport umumiy hajmining 45,3 %), Kanada (18,1 %), Qirg'iz Respublikasi (10,4 %), Rossiya Federatsiyasi (10,2 %), Turkiya (6,1 %), Turkmaniston (2,6 %), Xitoy Xalq Respublikasi (1,6 %), Qozog'iston (1,3 %) va Litva (1,2 %) davlatlari bo'lib, ularning jami eksportdagi ulushi 96,8 foizni tashkil etmoqda. Hamkor mamlakatlarning tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha jug'rofiyasi 34 davlatga yetdi.

Viloyatda asosiy hamkor davlatlarga amalga oshirilgan eksport hajmi va o'zgarish sur'atlari

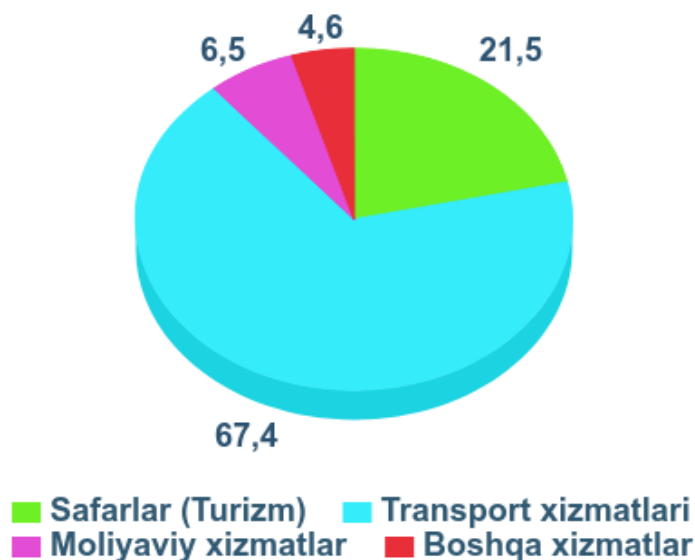
Davlat nomi	Ming AQSh dollari		O'zgarish sur'ati, % da	O'rni
	2019- yil yanvar-aprel	2020- yil yanvar-aprel		
Fransiya	62 078,9	58 270,7	93,9	1
Kanada	46,2	23 309,6	504,6 b.	2
Qirg'iz Respublikasi	5 146,4	13 391,4	2,6 b.	3
Rossiya Federatsiyasi	13 207,0	13 178,8	99,8	4
Turkiya	4 352,5	7 792,6	179,0	5
Turkmaniston	1 069,1	3 321,6	3,1 b.	6
Xitoy Xalq Respublikasi	23 537,7	2 119,7	9,0	7
Qozog'iston	2 676,4	1 670,9	62,4	8
Litva	1 634,5	1 505,4	92,1	9
Ukraina	513,8	926,8	180,4	10
Singapur	275,7	521,0	188,9	11
Iroq	394,2	241,0	61,1	12
Polsha	3,0	208,0	69,6 b.	13
Afg'oniston	405,6	175,4	43,2	14
Belarus	259,8	174,5	67,1	15
Yaponiya	3 915,1	171,1	4,4	16
BAA	235,6	135,5	57,5	17
Tojikiston	217,5	112,8	51,8	18

Ushbu mamlakatlarga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga asosan kimyo mahsulotlari va buyumlar, boshqa mahsulotlari hamda oziq-ovqat mahsulotlari kiradi.

Viloyatning ayrim davlatlar bilan eksport tarkibi (yanvar-aprel, ming AQSh dollari)

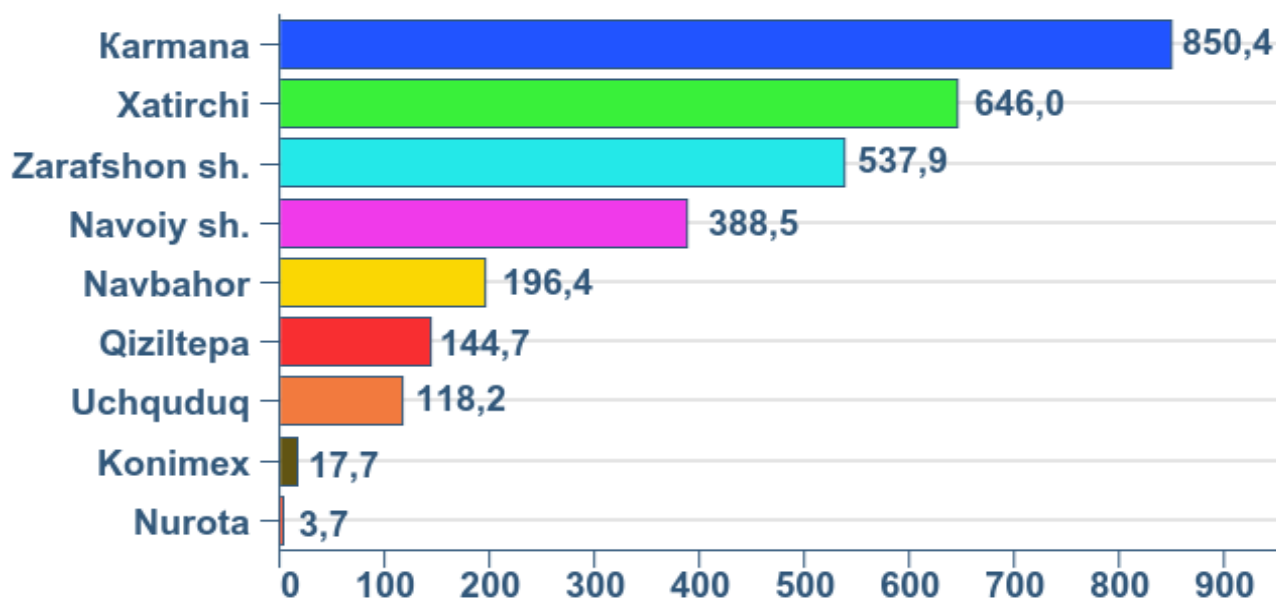
	Fransiya		Kanada		Qirg'iz Respublikasi		Rossiya Federatsiyasi	
	2019-y.	2020-y.	2019-y.	2020-y.	2019-y.	2020- y.	2019-y.	2020-y.
Jami eksport	62 078,9	58 270,7	46,2	23 309,6	5 146,4	13 391,4	13 207,0	13 178,8
oziq-ovqat mahsulotlari	21,0	-	-	-	2 687,5	842,4	268,1	1 257,1
kimyo mahsulotlari va buyumlar	62 057,9	58 270,7	-	23 093,5	148,6	1 155,3	93,6	77,6
energiya manbalari va neft mahsulotlari	-	-	-	-	-	-	268,0	-
qora va rangli metallar	-	-	46,2	216,1	896,6	1 012,8	0,2	300,0
mashina va asbob-uskunalar	-	-	-	-	-	16,9	-	-
xizmatlar	-	-	-	-	-	-	811,5	444,6
boshqalar	-	-	-	-	1 413,7	10 364,0	11 765,6	11 099,5

Xizmatlar eksporti tarkibi (2020- yil yanvar-aprel, ulushi %)

2020- yilning yanvar-aprel oylarida xizmatlar eksporti hajmi 2 292,9 ming AQSh dollarini yoki jami eksport hajmining 1,8 % ini tashkil etib, 2019- yilning mos davriga nisbatan 61,8 % ni tashkil etdi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi transport va safarlar (turizm) xizmatlari hissasiga to'g'ri keldi.

2020- yil yanvar-aprel oylarida meva-sabzavot mahsulotlari eksporti (ming AQSH dollar)

2020- yilning yanvar-aprel oylarida meva-sabzavot mahsulotlari eksportining hajmi 2 903,6 ming AQSH dollarini tashkil etdi. 2019- yilning mos davriga nisbatan 31,6 foizni tashkil qildi. Meva-sabzavot mahsulotlari va ularni qayta ishlash jami eksport hajmida 2,3 foizni tashkil etmoqda. Shundan eng ko'pi Karmana tumani 850,4 ming AQSH dollarini, Xatirchi tumani 646,0 ming AQSH dollarini, Zarafshon shahri 537,9 ming AQSH dollarini, Navoiy shahri 388,5 ming AQSH dollarini, Navbahor tumani 196,4 ming AQSH dollarini tashkil etmoqda.

Viloyatimizda yetishtirilgan meva va sabzavot mahsulotlarining asosiy bozorlari eksport geografiyasi

Davlat nomi	2019- yil yanvar-aprel			2020- yil yanvar-aprel		
	Tonna	Ming AQSh dollari	Ulushi, *	Tonna	Ming AQSh dollari	Ulushi, *
Rossiya Federatsiyasi	714,9	268,1	2,9	2 216,0	1 121,2	38,6
Qirg'iz Respublikasi	428,5	2 677,0	29,1	518,9	835,4	28,8
Qozog'iston	4 906,6	1 854,4	20,2	507,7	296,7	10,2
Iroq	666,5	370,2	4,0	235,2	181,2	6,2
Belarus	748,5	257,6	2,8	310,0	174,0	6,0
Afg'oniston	224,2	194,3	2,1	521,8	118,2	4,1
Boshqa mamlakatlar	8 731,5	3 568,5	38,9	153,7	177,0	6,1

*- qiymat ifodasidan

TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI 2020- yil yanvar-aprel oylarida import hajmi

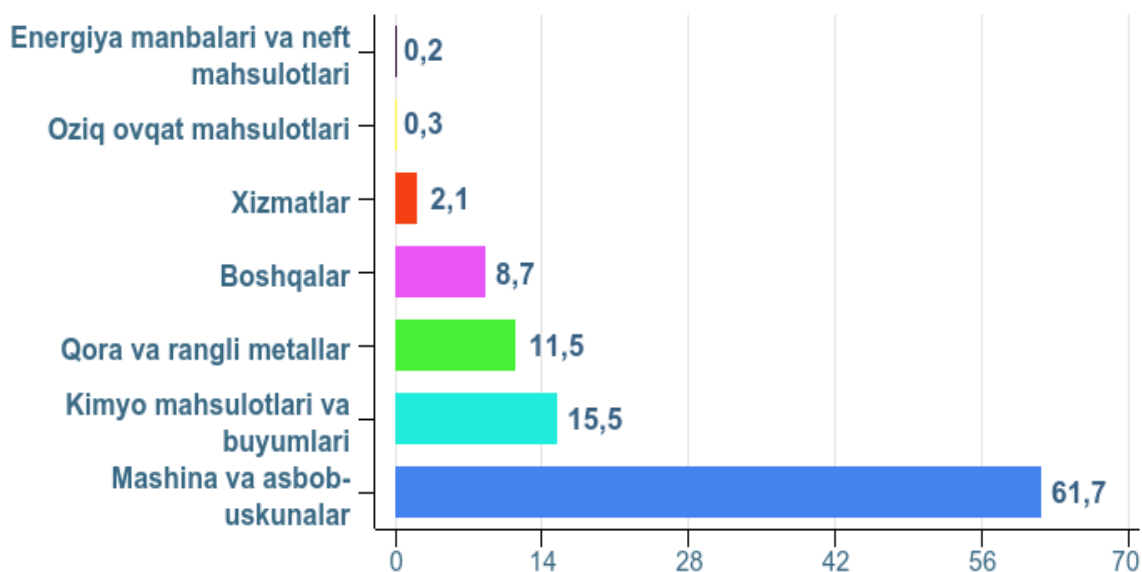
	Jami mln. AQSh dollari	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan ulushi, %
Import hajmi	222,4	69,9	100,0
MDH davlatlari	67,5	52,0	30,3
Boshqa davlatlar	154,9	82,2	69,7

2020- yilning yanvar-aprel oylarida import hajmi 222,4 mln. AQSh dollariga (2019- yilning mos davriga nisbatan 69,9 % ga teng) bo'ldi. Import tarkibida eng katta ulush mashina va asbob-uskunalar (61,7 %), kimyo mahsulotlari va buyumlar (15,5 %) hamda qora va rangli metallar (11,5 %) hisobiga to'g'ri keldi.

2020- yil yanvar-aprel oylarida hududlar bo'yicha import hajmi

Tuman va shahar nomi	Import hajmi ming AQSH dollari	2019- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da
Navoiy viloyati	222 417,5	69,9
Navoiy sh.	115 390,4	62,4
Zarafshon sh.	1 076,8	78,5
<i>tumanlar:</i>		
Karmana	64 865,8	159,7
Konimex	261,6	2,3 b.
Qiziltepa	3 612,9	80,6
Navbahor	5 876,1	2,7 b.
Nurota	5 586,3	163,1
Tomdi	9,7	4,1
Uchquduq	152,2	12,6
Xatirchi	1 526,3	28,2
Bo'linmaydigan hajm	24 059,4	-

Tovar va xizmatlar importi tarkibi, (2020- yil yanvar-aprel, %)

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2020- yilning yanvar-aprel oylari mobaynida import qilingan tovarlar hajmi, 222,4 mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

MDH va boshqa xorijiy davlatlardan import tarkibi (2020- yil yanvar-aprel)

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	ming AQSh doll.	2019- yilning mos davriga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming AQSh doll.	2019- yilning mos davriga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming AQSh doll.	2019- yilning mos davriga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Import	222 417,5	69,9	100,0	67 493,5	52,0	100,0	154 924,0	82,2	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari	722,9	42,2	0,3	413,6	62,3	0,6	309,3	29,5	0,2
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	34 425,8	118,1	15,5	5 815,7	87,1	8,6	28 610,1	127,3	18,5
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	388,7	170,6	0,2	86,8	115,9	0,1	301,9	197,3	0,2
Qora va rangli metallar	25 651,1	79,5	11,5	21 194,0	139,5	31,4	4 457,1	26,1	2,9
Mashina va asbob- uskunalar	137 328,8	61,3	61,7	26 256,5	26,8	38,9	111 072,3	88,1	71,7
Xizmatlar	4 591,7	109,3	2,1	1 475,7	94,7	2,2	3 116,0	117,8	2,0
Boshqalar	19 308,5	72,1	8,7	12 251,2	157,4	18,2	7 057,3	37,1	4,5

Importning eng katta ulushi, mashina va asbob-uskunalar (61,7 %), kimyoviy mahsulotlar va buyumlar (15,5 %), qora va rangli metallar (11,5 %), shuningdek MDH mamlakatlarida mashina va asbob-uskunalar (38,9 %), qora va rangli metallar (31,4 %) ga

to'g'ri keldi, boshqa xorijiy mamlakatlarga esa eng katta ulush mashina va asbob-uskunalar (71,7 %) hamda kimyoviy mahsulotlar va buyumlar (18,5 %) hissasiga to'g'ri keldi.

Import tarkibi dinamikasi, %

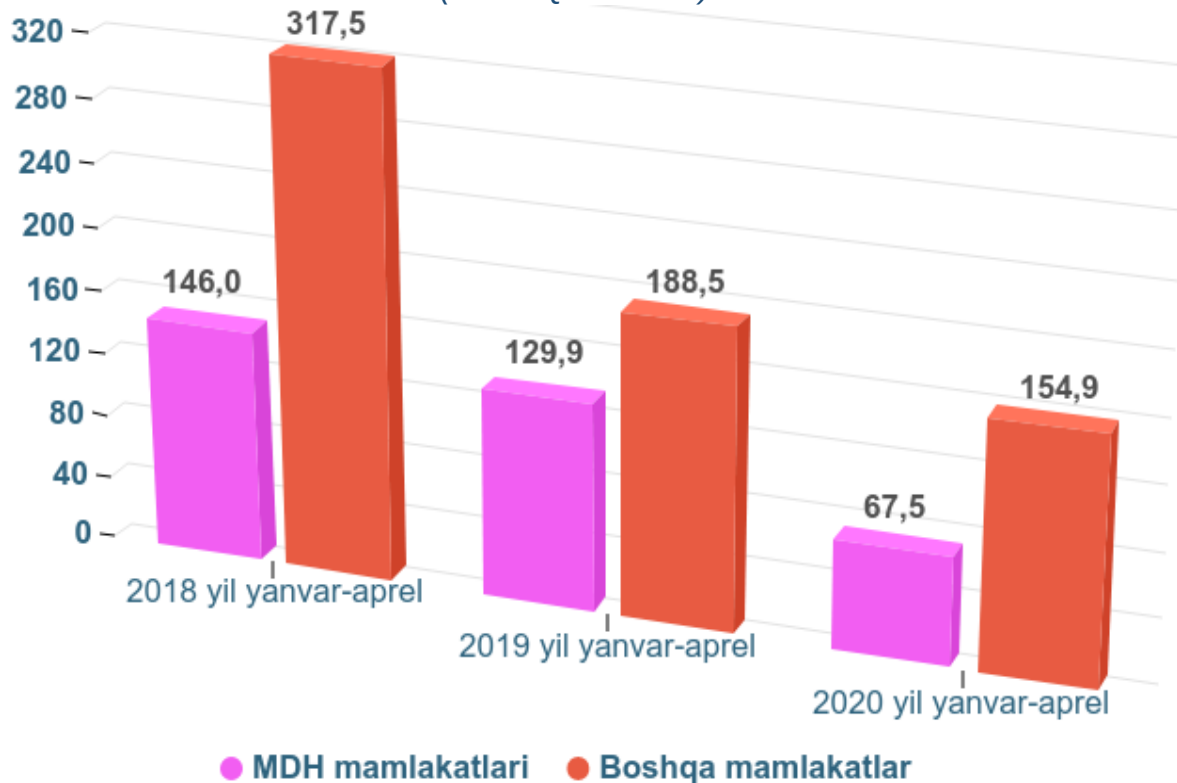
Eksport tarkibi	2018- yil yanvar-aprel	2019- yil yanvar-aprel	2020- yil yanvar-aprel
Jami	100,0	100,0	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari	0,2	0,5	0,3
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	10,0	9,2	15,5
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	0,5	0,1	0,2
Qora va rangli metallar	9,2	10,1	11,5
Mashina va asbob- uskunalar	76,0	70,4	61,7
Xizmatlar	2,2	1,3	2,1
Boshqalar	1,9	8,4	8,7

2020- yil yanvar-aprel oylarida import qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili shuni ko'rsatdiki, kimyo mahsulotlari va buyumlari 2019- yilning mos davriga nisbatan importining ulushi 9,2 % dan 15,5 % gacha, qora va rangli metallarda importning ulushi esa 10,1 % dan 11,5 % gacha o'sdi, shuningdek mashina va asbob-uskunalar 70,4 % dan 61,7 % ga kamaydi.

MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlar bilan import ulushining dinamikasi joriy davrda ushbu ko'rsatkich 30,3 va 69,7 foizni tashkil etdi.

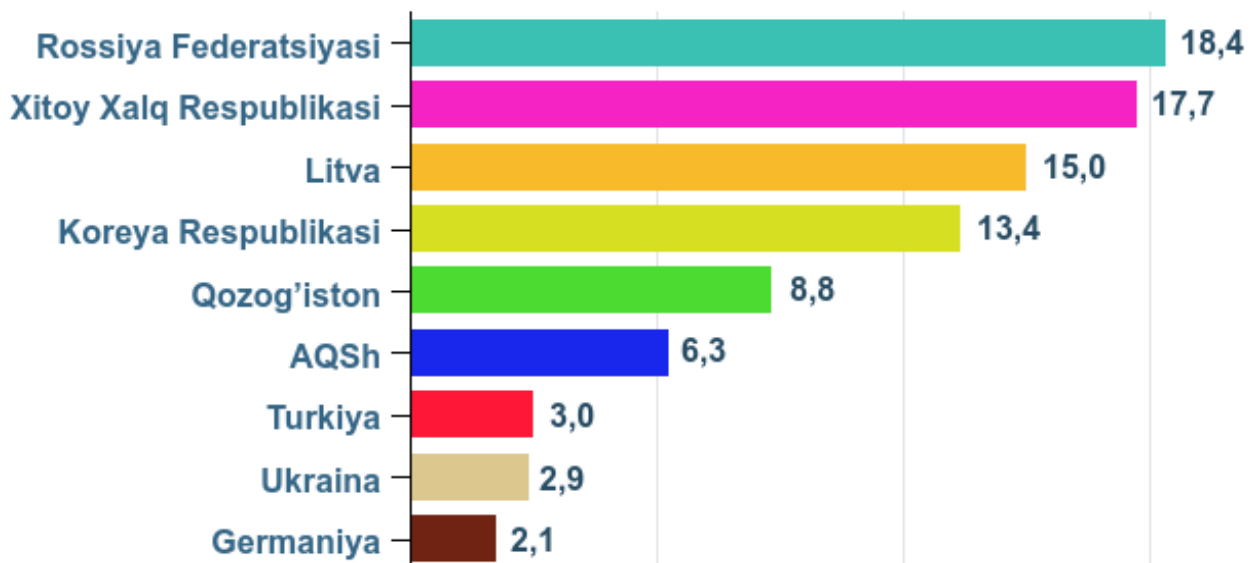
MDH va boshqa xorijiy davlatlardan tovar va xizmatlar importi hajmlari dinamikasi

(mln. AQSh dollari)

Viloyat importida asosiy hamkor davlatlarning ulushi, %

(2020- yil yanvar-aprel)

Hisobot davri natijalariga ko'ra, import bo'yicha hamkor-davlatlar orasida Xitoy Xalq Respublikasini 17,7 % ulushi bilan ortda qoldirgan holda, Rossiya Federatsiyasi umumiy import hajmida 18,4 % ulushi bilan birinchi o'rinni egalladi.

2020- yilning yanvar-aprel oylarida 69 dan ortiq xorijiy davlatlardan tovar va xizmatlar importi amalga oshirilgan.

2020- yil yanvar-aprel oylarida viloyatning import aylanmasida eng katta ulushga ega bo'lgan mamlakatlar

(mln. AQSh dollari)

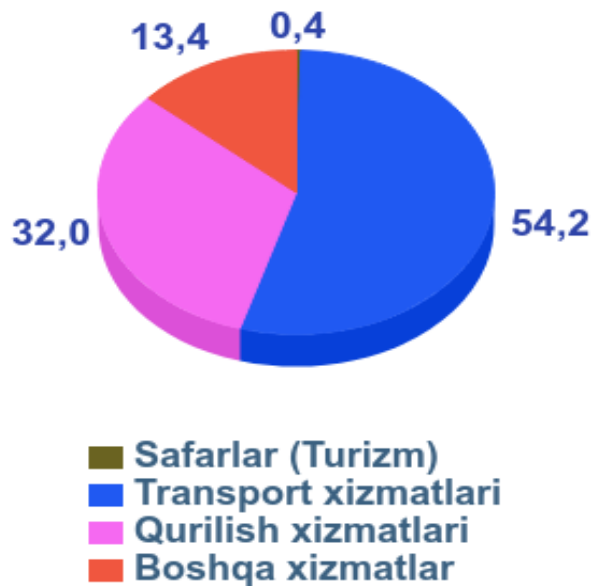
Davlat nomi	Import hajmi	Importdagi ulushi, %
Rossiya Federatsiyasi	40,8	18,4
Xitoy Xalq Respublikasi	39,3	17,7
Litva	33,3	15,0
Koreya Respublikasi	29,7	13,4
Qozog'iston	19,7	8,8
AQSh	14,1	6,3
Turkiya	6,7	3,0
Ukraina	6,4	2,9
Germaniya	4,7	2,1

Shulardan, 9 ta eng yirik bo'lgan Rossiya Federatsiyasi, Xitoy Xalq Respublikasi, Litva, Koreya Respublikasi, Qozog'iston, AQSh, Turkiya, Ukraina va Germaniya hamkor davlatlarining jami import hajmi 194,7 mln. AQSh dollarini tashkil qildi. Bu esa umumiy import hajmining 87,6 % ini tashkil qiladi.

Tovarlar va xizmatlar importidagi yigirma yirik hamkor - davlatlar

Davlat nomi	ming AQSH dollari		O'zgarish sur'ati, % da	O'rni
	2019- yil yanvar-aprel	2020- yil yanvar-aprel		
Rossiya Federatsiyasi	39 593,4	40 432,0	103,1	1
Xitoy Xalq Respublikasi	72 639,6	39 301,5	54,1	2
Litva	3 900,7	33 269,5	8,5 b.	3
Koreya Respublikasi	16 015,9	29 740,3	185,7	4
Qozog'iston	17 169,7	19 658,5	114,5	5
AQSh	12 478,2	14 068,7	112,7	6
Turkiya	33 123,2	6 690,8	20,2	7
Ukraina	252,6	6 392,5	25,3 b.	8
Germaniya	11 868,5	4 721,7	39,8	9
Italiya	3 020,5	3 276,3	108,5	10
Fransiya	652,8	3 096,4	4,7 b.	11
Polsha	185,6	2 952,8	15,9 b.	12
Finlandiya	23,9	2 665,1	111,3 b.	13
Yaponiya	18 594,3	2 368,8	12,7	14
Estoniya	759,9	1 950,0	2,6 b.	15
Hindiston	3 063,4	1 693,1	55,3	16
Chexiya Respublikasi	372,7	1 690,4	4,5 b.	17
Indoneziya	697,4	1 031,0	147,8	18
Eron	738,1	1 018,8	138,0	19
Latviya	47,0	987,1	21,0 b.	20

Xizmatlar importi tarkibi (2020- yil yanvar-aprel, ulushi %)

Xizmatlar importi hajmi 4 591,7 ming AQSh dollarini yoki jami import hajmining 2,1 % ini tashkil etdi va 2019- yilning mos davriga nisbatan 109,3 % ni tashkil etdi. Xizmatlar importi tarkibining asosiy ulushi transport xizmatlari va qurilish xizmatlaridan iborat bo'ldi.

Shu bilan, tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar va dunyo mamlakatlari bilan olib borilayotgan mustahkam aloqalar natijasida viloyatimizning eksport salohiyati oshib borayotgani yaqqol namoyon bo'lmoqda.

Shuningdek, bir qator soliq, bojxona imtiyozlarining yaratilishi, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish va raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarilishi milliy mahsulotlarimizni tashqi bozorlarda mustahkam o`rin egallashlari uchun zamin yaratmoqda.

Navoiy viloyati statistika boshqarmasi

**Tashqi iqtisodiy faoliyat va
savdo statistikasi bo'limi**

Tel (99879) 222-04-36